

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.002.06.2022

Pan
Józef Ignaczewski
Wójt
Gminy Bedlno
99-311 Bedlno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

PI/22/072 Usuwanie wyrobów zawierających azbest

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Bedlno ¹ , 99-311 Bedlno
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Ignaczewski – Wójt Gminy Bedlno ² , wybrany w dniu 21 października 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Krzysztof Kołach – Wójt Gminy Bedlno, wybrany w dniu 16 listopada 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania Samorządu Gminy mające na celu realizację <i>Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032</i> ³ 2. Zaawansowanie realizacji Programu na terenie Gminy 3. Realizacja przez Samorząd Gminy, jako właściciela/zarządcy nieruchomości, obowiązków w zakresie posiadanych wyrobów zawierających azbest
Okres objęty kontrolą	Lata 2016 – 2021 z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Marek Tarnawski, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LLO/14/2022 z 12 stycznia 2022 r.

(akta kontroli str.: 1-4)

¹ Dalej również: Urząd lub Urząd Gminy.

² Dalej również: Wójt lub Wójt Gminy.

³ Dalej również: *Program krajowy*.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, ze zm., dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W ocenie NIK, zarówno przyjęty w Gminie harmonogram usuwania wyrobów zawierających azbest, który nie został zaktualizowany po zmianie przelicznika ilości tych wyrobów w 2019 r. w Bazie Azbestowej, a także faktyczne tempo ich unieszkodliwiania, nie zapewniały możliwości zrealizowania celu przyjętego w Programie krajowym, tj. eliminacji azbestu do końca 2032 roku. W Gminie usunięto bowiem tylko ok. 10,5% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych w okresie objętym kontrolą. Zakładając kontynuację usuwania azbestu w dotychczasowym średnim tempie wynoszącym 181 454 kg wyrobów/rok, potrzebne będzie jeszcze ok. 51 lat do całkowitego usunięcia pozostałych do usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu gminy. Zdaniem NIK, główną przyczyną takiego stanu rzeczy była konieczność poniesienia przez mieszkańców znacznych nakładów na wykonanie nowego pokrycia dachowego, które nie podlegało dofinansowaniu ze środków funduszy ekologicznych.

W Urzędzie nie podejmowano żadnych działań zmierzających do pozyskania informacji od osób fizycznych o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, które były zobowiązane do corocznego przedkładania Wójtowi informacji w formie uproszczonej zgodnie z art. 162 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁶. Zdaniem NIK, informacja taka pozwoliłaby na pozyskanie dokładniejszych danych co do faktycznej ilości azbestu na terenie Gminy, w stosunku do danych pozyskanych na etapie opracowania *Programu gminnego* w 2014 roku. W Urzędzie nie przeprowadzono kampanii informacyjno-edukacyjnej dotyczącej problematyki azbestu, pomimo przyjęcia takiego zadania w Programie gminnym. Gmina nie realizowała również wskazanego w Programie gminnym obowiązku monitorowania systemu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Wójt nie przesłał do Marszałka Województwa Łódzkiego i nie wprowadzał do Bazy Azbestowej informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania azbestu zgodnie z § 2 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska⁷ tj.: informacji w 2016 r. za rok sprawozdawczy 2015 oraz w 2017 r. za rok sprawozdawczy 2016. Informacja za rok sprawozdawczy 2017 została przesłana z opóźnieniem.

W latach 2016 – 2021 w Urzędzie, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r.⁸, dokonano kontroli stanu spisanych z natury wyrobów zawierających azbest. Urząd terminowo przekazywał informacje o tych wyrobach Marszałkowi Województwa Łódzkiego poczynawszy od 2017 roku, jednocześnie nie złożył przedmiotowej informacji za rok 2016, co było niezgodne z § 10 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r.⁹. Izba pozytywnie ocenia realizację przez Gminę zadania usuwanie azbestu z obiektów gminnych, które przebiegało zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2021 r., poz. 1973

⁷ Rozporządzenie z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2015 r., poz. 1450) – zwane dalej: Rozporządzenie Ministra Środowiska.

⁸ Rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 ze zm.) – zwane dalej: rozporządzenie azbestowe.

⁹ Rozporządzenie w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. (Dz. U. z 2011 r. Nr 8 poz. 31) – zwane dalej: Rozporządzenia Ministra Gospodarki

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania Samorządu Gminy mające na celu realizację Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032

Opis stanu faktycznego

1.1. W Gminie Bedlno „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bedlno” został przyjęty - uchwałą Rady Gminy Bedlno z dnia 20 maja 2014r¹¹. W przyjętym¹² dla Gminy Bedlno „Programie Ochrony Środowiska” nie odniesiono się do zagadnień usuwania wyrobów zawierających azbest.

(akta kontroli, str.: 646-727)

1.2. Gmina Bedlno w 2012 r. podpisała porozumienie z Ministerstwem Gospodarki dotyczące realizacji zadania pt. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bedlno”. Zadanie obejmowało opracowanie Programu usuwania wyrobów zawierających azbest, inwentaryzację wyrobów zawierających azbest oraz wprowadzenie danych z inwentaryzacji do Bazy Azbestowej www.bazaazbestowa.pl. Wartość zadania wyniosła 12 500,00 zł w tym: 9 000,00 zł stanowiła dotacja z Ministerstwa Gospodarki, 3 500,00 zł wkład własny Gminy Bedlno.

(akta kontroli str.: 915-921)

1.3. W okresie objętym kontrolą Gminny program usuwania azbestu nie był aktualizowany, pomimo wzrostu ilości zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest o 2 558 905 kg w stosunku do ilości przyjętej w Programie. (szczegółowy opis znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli, str.: 915; 923-924)

1.4. W „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bedlno” zawarte zostały m.in. informacje na temat azbestu, celach i zadaniach programu, wpływu azbestu na zdrowie człowieka, diagnozę stanu, harmonogram realizacji celów i zadań oraz koszty i źródła finansowania programu. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest występujących na terenie gminy obejmowała głównie pokrycia dachowe wykonane z płyt azbestowo-cementowych o różnym stopniu zużycia oraz rur wodociągowych azbestowo-cementowych. Wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji zostały zebrane i wprowadzone do Bazy Azbestowej.¹³ W Programie przedstawione zostały również warunki bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest w tym min. obowiązki wykonawcy prac polegających na bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu azbestu; sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania i usuwania azbestu wraz z oceną stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest oraz określeniem stopnia pilności; warunki przygotowania do transportu i transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest do miejsc ich składowania; wymagania, jakim powinny odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest. W programie opisane zostały metody unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest oraz procedury dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest. Program zawierał również kalkulację szacunkowych kosztów jego realizacji ze wskazaniem

¹⁰ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹¹ Uchwała została ogłoszona dnia 6 sierpnia 2014r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego pod poz. 3012.

¹² Uchwała Rady Gminy Bedlno nr XV/91/2004 z 30.09.2004 r.

¹³ www.bazaazbestowa.pl

możliwych do pozyskania źródeł środków finansowych. W programie wskazano ilość wyrobów zawierających azbest z podziałem na poszczególne miejscowości zlokalizowane na terenie gminy. Program zawierał również wskaźniki narażenia mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy na działanie azbestu. Ustalony został również stopień pilności usuwania azbestu z poszczególnych lokalizacji na terenie gminy oraz harmonogram realizacji programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w latach 2012-2032. Harmonogram określał usuwanie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych, jednostek budżetowych i innych instytucji jako zadanie ciągłe do realizacji w latach 2012-2032, bez wskazania konkretnych ilości w poszczególnych latach. W programie zostały określone zasady monitorowania systemu usuwania azbestu z terenu Gminy.

(akta kontroli, str.: 648-727)

1.5. Zgodnie z przeprowadzoną na terenie Gminy Bedno inwentaryzacją¹⁴, zlokalizowanych zostało na terenie Gminy 2.325 obiektów z zabudowanymi wyrobami zawierającymi azbest - płytami azbestowo cementowymi o łącznej powierzchni 625.843 m² (tj. 6 884 273 kg)¹⁵ w tym 6 779 628 kg wyrobów zawierających azbest występowała w postaci pokryć dachowych na obiektach należących do osób fizycznych i 84 645 kg na budynkach osób prawnych, przedsiębiorców i budynkach użyteczności publicznej. Podczas inwentaryzacji wykazano również 23.585 m rur wodociągowych azbestowo cementowych umiejscowionych w ziemi (tj. 943 400 kg).

Dane dotyczące zinwentaryzowanych, unieszkodliwionych oraz pozostałych do unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Bedno gromadzone były w Bazie Azbestowej. Dane zawierały informacje o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest. Na koniec 2016 r. łączna ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wynosiła 7 970 444 kg w ciągu roku unieszkodliwionych zostało 383 151 kg a ilość wyrobów pozostała do unieszkodliwienia wynosiła 7 587 293 kg, odpowiednio na koniec 2017 r. zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest było 8 009 092 kg, unieszkodliwiono 556 824 kg a ilość pozostała do unieszkodliwienia wynosiła 7 452 268 kg, w 2018 r. łączna ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wynosiła 8 038 912 kg w ciągu roku unieszkodliwionych zostało 694 801 kg a ilość wyrobów pozostałych do unieszkodliwienia wynosiła 7 344 111 kg, na koniec 2019 r.¹⁶ zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest było 10 376 038 kg, unieszkodliwiono 840 244 kg i pozostało do unieszkodliwienia 9 535 794 kg; w 2020 r. zinwentaryzowanych wyrobów było 10 389 703 kg, unieszkodliwiono 960 119 kg i pozostało do unieszkodliwienia 9 429 584 kg, w 2021 r. ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wynosiła 10 386 578 kg unieszkodliwiono w ciągu roku 1 088 729 kg i pozostało do unieszkodliwienia 9 297 849 kg.

Wg *Bazy Azbestowej*¹⁷, w Gminie zinwentaryzowano 10 389 278 kg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono 1 088 729 kg (10,5%), pozostało do unieszkodliwienia 9 300 549 kg (89,5%).

(akta kontroli str.: 648-727; 915; 922; 953-954)

¹⁴ Inwentaryzacja przeprowadzona w okresie od czerwca do lipca 2012 r.

¹⁵ W tym: 618.148 m² (tj. 6 799,828 Mg) wyrobów zawierających azbest w postaci pokryć dachowych zlokalizowanych na terenie gminy w obiektach należących do osób fizycznych oraz 7.695 m² (tj. 84,645 Mg) wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w obiektach należących do innych podmiotów np. osób prawnych, przedsiębiorstw oraz w obiektach użyteczności publicznej.

¹⁶ Wzrost ilości wyrobów zawierających azbest związany ze zmianą przelicznika wprowadzoną 28.06.2019 r.

¹⁷ Wg stanu na dzień 8.03.2022 r.

1.6. W Urzędzie nie podjęto działań zmierzających do pozyskania informacji od osób fizycznych o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu. Wójt nie podejmował działań zmierzających do przypomnienia mieszkańcom o konieczności przedłożenia do Urzędu informacji o wyrobach zawierających azbest w formie uproszczonej, zgodnie z art. 162 ust. 4 i 5 Prawa ochrony środowiska.

Wójt Gminy Bedlno wyjaśnił, że: *„Informacje o wyrobach zawierających azbest składane są do tut. organu sporadycznie przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami. Informacje składają głównie osoby, których wyroby azbestowe nie zostały wcześniej ujęte w Bazie Azbestowej, a osoby te ubiegają się w Gminie o dofinansowanie kosztów usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bedlno. Ponadto informacje składają osoby, które we własnym zakresie zlecały uprawnionym podmiotom usunięcie azbestu z ich posesji. Na stronie internetowej Urzędu Gminy w Bedlnie zamieszczony jest formularz pn. Informacja o wyrobach zawierających azbest.”* Wójt wyjaśnił ponadto, że *działań przypominających mieszkańcom o ww. obowiązkach informacyjnych Gmina nie podjęła przez przeoczenie i w bieżącym roku rozpocznie działania w tym zakresie.*

W gminie Bedlno nie wystąpiły przypadki przekazania sprawy do organów uprawnionych do nałożenia grzywny w drodze mandatu karnego (na podstawie art. 346 ust. 1 Prawa ochrony środowiska). W kontrolowanym okresie na terenie gminy Bedlno organy Policji nie nakładały grzywnen w formie mandatu karnego w związku z popełnieniem wykroczeń określonych ww. przepisie Prawa ochrony środowiska. Policja nie prowadziła również czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia z ww. ustawy na skutek zawiadomień dotyczących wykorzystywania/usuwania azbestu z terenu gminy.

(akta kontroli, str.: 900-911; 915-916; 957-958)

1.7. Na stronie internetowej Gminy Bedlno w biuletynie informacji publicznej, w zakładce ochrona środowiska zamieszczone jest obwieszczenie Wójta Gminy z dnia 18.07.2014 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bedlno”. W zakładce znajduje się również link do uchwały wraz z uzasadnieniem wprowadzenia programu oraz program.

(akta kontroli, str.: 963-964)

1.8. Wprowadzony Zarządzeniem¹⁸ Wójta Gminy Bedlno regulamin organizacyjny Urzędu Gminy w Referacie Inwestycyjno-Gospodarczym utworzył Samodzielne stanowisko pracy do spraw rolnictwa i ochrony środowiska. Regulamin określał zadania kierownika Referatu Inwestycyjno-Gospodarczego jako nadzorującego pracę referatu. Do zadań samodzielnego stanowiska pracy ds. rolnictwa i ochrony środowiska należało m.in. prowadzenie spraw wynikających z przepisów ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, w tym prowadzenie spraw z zakresu gospodarowania odpadami. Ww. obowiązki w Urzędzie gminy pełnił inspektor ds. rolnictwa i ochrony środowiska, który został upoważniony przez Wójta do wykonywania w jego imieniu czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska a także podpisywania protokołów odbioru azbestu z nieruchomości wnioskodawców.

(akta kontroli, str.: 728-831)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

¹⁸ Zarządzenie nr 124/2016 z dnia 7 grudnia 2016 r. zmieniony Zarządzenie nr 110/2019 z dnia 9 września 2019 r. z późniejszymi zmianami.

Wójt nie opracował projektu aktualizacji *Programu gminnego*, podczas gdy zgodnie z pkt 4.3. *Programu krajowego*, jednym z zadań samorządów gmin (ppkt 2) była aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. W okresie objętym kontrolą zaszły okoliczności wymagające takiej aktualizacji, bowiem nastąpił wzrost ilości wyrobów azbestowych na terenie Gminy, wynikający w szczególności z przyjęcia nowego przelicznika (15 kg/m²) w *Bazie Azbestowej*. W konsekwencji ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wzrosła z 7 827 673 kg¹⁹ do 10 386 578 kg²⁰, tj. o 2 558 905 kg w stosunku do ilości przyjętej w *Programie gminnym*.

Wójt wyjaśnił, że powodem niezaktualizowania Programu był brak środków finansowych w budżecie Gminy Bedno. Wójt wskazał, że aktualizacja Programu planowana jest na rok 2023.

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela powyższych wyjaśnień, wskazując, że przygotowanie aktualizacji Programu gminnego w zakresie ilości wyrobów azbestowych stanowi czynność, niewymagającą nakładów finansowych, która mogła zostać wykonana przez pracownika Urzędu.

(akta kontroli, str.: 648-727; 915-921; 923-926; 957-960)

OCENA CZĄSTKOWA

Podjęte w Urzędzie działania mające na celu usuwanie azbestu z terenu Gminy Bedno nie były w pełni zgodne z przyjętymi założeniami. Przyjęty w 2014 r. *Gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bedno* nie był aktualizowany, pomimo wystąpienia późniejszych okoliczności uzasadniających taką konieczność, tj. wzrostu ilości zinwentaryzowanego azbestu na terenie Gminy, wynikającego ze zwiększenia w 2019 r. wartości przelicznika w *Bazie Azbestowej*. W Urzędzie nie podejmowano żadnych działań zmierzających do pozyskania informacji od osób fizycznych o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu, które były zobowiązane do corocznego przedkładania Wójtowi informacji w formie uproszczonej. Zdaniem NIK, informacja taka pozwoliłaby na pozyskanie dokładniejszych danych co do faktycznej ilości azbestu na terenie Gminy, w stosunku do danych pozyskanych na etapie opracowania *Programu gminnego* w 2014 roku. Formułując powyższą ocenę, Najwyższa Izba Kontroli wzięła pod uwagę fakt, że problematyką azbestu w Urzędzie zajmował się jeden pracownik, do którego obowiązków należało niemal 30 zadań obejmujących czynności m.in. z zakresu prawa łowieckiego, ochrony środowiska, gospodarki odpadami i ochrony bezdomnych zwierząt.

2. Zaawansowanie realizacji Programu na terenie Gminy

Opis stanu faktycznego

2.1. W gminie Bedno nie został opracowany harmonogram usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w poszczególnych latach. Usunięcie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych, jednostek budżetowych i innych instytucji zostało ustalone w harmonogramie realizacji Programu gminnego jako zadanie ciągle realizowane w latach od 2012 do 2032. W przyjętym²¹ dla Gminy Bedno „*Programie Ochrony Środowiska*” nie został również opracowany szczegółowy harmonogram w ww. zakresie.

W programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bedno wskazano, że działania w tym zakresie są procesem długoterminowym z uwagi na wysokość potrzebnych środków finansowych z przewidzianym terminem zakończenia do końca 2032 r. Jako przyczynę nieopracowania szczegółowego

¹⁹ Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wskazana w Programie.

²⁰ Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest wg stanu na dzień 19.01.2022 r. wg bazy azbestowej

²¹ Uchwała Rady Gminy Bedno nr XV/91/2004 z 30.09.2004 r.

harmonogramu Wójt Gminy wskazał na trudności określenia z wyprzedzeniem, ilu właścicieli posesji i kiedy (w którym roku) zdecyduje się na wymianę pokryć dachowych zawierających azbest.

Jednym z elementów Programu gminnego był wymóg składania Radzie Gminy raportów z wykonania programu w okresach rocznych lub dwuletnich. W programie zamieszczony został również schemat monitoringu systemu. Gmina nie realizowała wskazanego w Programie obowiązku monitorowania systemu usuwania wyrobów zawierających azbest. *(szczegółowy opis znajduje się w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości)*

(akta kontroli, str.: 646-727; 957-958; 962)

2.2. Gmina Bedlno była użytkownikiem internetowej Bazy Azbestowej od 2012 r. W okresie objętym kontrolą Gmina nie przesłała do Marszałka Województwa Łódzkiego i nie wprowadzała do Bazy Azbestowej informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania azbestu zgodnie z § 2 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska tj.: informacji w 2016 r. za rok sprawozdawczy 2015 oraz w 2017 r. za rok sprawozdawczy 2016. Informacja za rok sprawozdawczy 2017 została przesłana 5 kwietnia 2018 r tj. 3 dni po wymaganym terminie. Raporty za lata 2018-2021 były przekazywane zgodnie z ww. rozporządzeniem. *(szczegółowy opis znajduje się w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).*

(akta kontroli str.: 915-921; 957-958)

2.3. Gmina Bedlno w latach 2016-2021 organizowała corocznie jedno zadanie polegające na usuwaniu i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy.

Wywóz odpadów zawierających azbest zgodnie z przyjętym w Gminie Programem zorganizowany był w następujący sposób:

- właściciele nieruchomości położonych na terenie Gminy Bedlno, którzy planowali demontaż, usunięcie wyrobów zawierających azbest z nieruchomości występowali w każdym roku z wnioskami do Wójta Gminy Bedlno o usunięcie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu ich posesji, wnioski podlegały weryfikacji,
- Gmina Bedlno wnioskowała do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej²² w Łodzi oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej²³ o udzielenie dofinansowania zadań polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu dla wnioskodawców,
- Gmina po otrzymaniu informacji z WFOŚiW w Łodzi o przyznaniu dotacji dokonywała wyboru wykonawcy zadania, ponadto Gmina informowała właścicieli nieruchomości o realizacji zadania na ich nieruchomościach,
- wykonawca na podstawie umowy zawartej w Gminą usuwał azbest ze wskazanych w danym roku nieruchomości oraz transportował azbest do miejsc jego unieszkodliwienia, wywóz odpadów na uprawnione składowiska wykonawca potwierdzał kartami przekazania odpadów.

Wykonawcą powyższej usługi była firma wyspecjalizowana w świadczeniu demontażu, zabezpieczania i transportu wyrobów azbestowych, wyłaniana corocznie w procedurze zapytania ofertowego skierowanego do trzech podmiotów²⁴.

²² dalej: WFOŚiGW

²³ dalej: NFOŚiGW

²⁴ Kwoty zamówienia nie przekraczały wartości 30 tys. EUR zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2019 r., poz. 1843) zastąpioną ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2021 r., poz. 1129), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Gmina w okresie objętym kontrolą uzyskiwała odpowiednio dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi i NFOŚiGW. Kwoty wydatkowanych środków opisano w kolejnym punkcie wystąpienia.

(akta kontroli str.: 5-268; 915-921)

2.4. W budżecie Gminy corocznie planowano i wykorzystywano środki na zadanie w zakresie usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest. Gmina w okresie objętym kontrolą uzyskiwała odpowiednio dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

- w 2016 r. łączna wysokość wydatkowanych środków²⁵ wyniosła 98.164,03 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Łodzi wyniosła – 48.100 zł; z NFOŚiGW wyniosła - 49.082 zł zaś wkład Gminy Bedlno wyniósł 982,03 zł (1% wartości całkowitej zadania brutto).
- w 2017 r. łączna wysokość wydatkowanych środków²⁶ wyniosła 76.244,59 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Łodzi wyniosła – 26.685 zł; z NFOŚiGW wyniosła - 34.310 zł zaś wkład Gminy Bedlno wyniósł 15.249,59 zł (20% wartości całkowitej zadania brutto).
- w 2018 r. łączna wysokość wydatkowanych środków²⁷ wyniosła 43.786,96 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Łodzi wyniosła – 39.407 zł zaś wkład Gminy Bedlno wyniósł 4.379,96 zł (10% wartości całkowitej zadania brutto).
- w 2019 r. łączna wysokość wydatkowanych środków²⁸ wyniosła 46.985,85 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Łodzi wyniosła – 38.650 zł zaś wkład Gminy Bedlno wyniósł 8.335,85 zł (17,74% wartości całkowitej zadania brutto).
- w 2020 r. łączna wysokość wydatkowanych środków²⁹ wyniosła 47.940,75 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Łodzi wyniosła – 39.950 zł zaś wkład Gminy Bedlno wyniósł 7.990,75 zł (16,67% wartości całkowitej zadania brutto).
- w 2021 r. łączna wysokość wydatkowanych środków³⁰ wyniosła 50.477,18 zł w tym dotacja z WFOŚiGW w Łodzi wyniosła – 42.063 zł zaś wkład Gminy Bedlno wyniósł 8.414,18 zł (16,67% wartości całkowitej zadania brutto).

Łączna wysokość wnioskowanych środków wynosiła 330.829 zł zaś wysokość otrzymanych dotacji wyniosła łącznie 318.247 zł.

Środki finansowe zaplanowane w budżecie Gminy Bedlno w latach 2016-2021 pozwoliły na usunięcie azbestu od wszystkich zainteresowanych w danym roku właścicieli nieruchomości zgodnie z „Regulaminem dofinansowania kosztów usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bedlno”. W poszczególnych latach Gmina pozyskała dofinansowanie z WFOŚiGW w Łodzi dla 266 nieruchomości w tym:

- w roku 2016 – 64 nieruchomości;
- w roku 2017 – 47 nieruchomości, w tym 1 gminna;

²⁵ Umowa z WFOŚiGW w Łodzi nr 120/OZ/D/2016 z 19.07.2016 r. Wnioskowana kwota wg umowy o dofinansowaniu do kwoty 104.271 zł

²⁶ Umowa z WFOŚiGW w Łodzi nr 240/OZ/D/2017 z 16.08.2017 r. Wnioskowana kwota wg umowy o dofinansowaniu do kwoty 63.243 zł

²⁷ Umowa z WFOŚiGW w Łodzi nr 89/OZ/D/2018 z 25.07.2018 r. Wnioskowana kwota wg umowy o dofinansowaniu do kwoty 42.652 zł

²⁸ Umowa z WFOŚiGW w Łodzi nr 43/OZ/D/2019 z 12.06.2019 r. Wnioskowana kwota wg umowy o dofinansowaniu do kwoty 38.650 zł

²⁹ Umowa z WFOŚiGW w Łodzi nr 165/OZ/D/2020 z 07.12.2020 r. Wnioskowana kwota wg umowy o dofinansowaniu do kwoty 39.950 zł

³⁰ Umowa z WFOŚiGW w Łodzi nr 62/OZ/D/2021 z 07.12.2021 r. Wnioskowana kwota wg umowy o dofinansowaniu do kwoty 42.063 zł

- w roku 2018 – 41 nieruchomości, w tym 1 gminna;
- w roku 2019 – 46 nieruchomości;
- w roku 2020 – 34 nieruchomości w tym 1 gminna;
- w roku 2021 – 34 nieruchomości.

(akta kontroli str.: 5-645; 915-921; 929-930;)

2.5. Gmina w okresie objętym kontrolą nie organizowała szkoleń lokalnych w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości bez korzystania z usług wyspecjalizowanych firm, nie współpracowała z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest, nie współpracowała z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu oraz nie współpracowała z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska). W Gminie nie prowadzono również działalności edukacyjno-informacyjnej, o której była mowa w harmonogramie Programu Gminnego. *(szczegółowy opis znajduje się w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości)*

Gmina przypominała mieszkańcom o konieczności usunięcia wyrobów zawierających azbest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. poprzez zamieszczanie w Biuletynie Informacyjnym Gminy Bedno informacji o możliwości składania przez mieszkańców wniosków o dofinansowanie usuwania azbestu. O terminach kolejnych naborów mieszkańcy Gminy byli informowani za pośrednictwem sołtysów.

(akta kontroli, str.: 915-921; 942-945)

2.6. Wójt Gminy Bedno wskazał na następujące problemy związane z realizacją Programu: *„Gmina w latach 2016-2021 pozyskiwała dla mieszkańców środki finansowe na usunięcie i unieszkodliwienie azbestu. Jednak barierą dla mieszkańców w realizacji programu usuwania azbestu na terenie gminy Bedno są wysokie koszty wykonania nowych pokryć dachowych po usunięciu azbestu. Problem związany z realizacją programu dotyczy także przedkładania przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami corocznych informacji, o których mowa w §10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest. Informacje o wyrobach zawierających azbest składane są do tut. organu sporadycznie przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami. Realizacja przepisu, o którym mowa powyżej wiąże się z koniecznością złożenia do tut. organu corocznie ponad 2 000 informacji od mieszkańców, którzy mają wyroby azbestowe na terenie gminy Bedno. Aby ułatwić właścicielom składanie powyższych informacji a jednocześnie zapewnić aktualizowanie Bazy Azbestowej, zasadne byłoby nałożenie wymogu składania informacji o wyrobach zawierających azbest jedynie przez osoby, które: usuwają azbest we własnym zakresie (bez dofinansowania z Gminy, kiedy Gmina nie posiada informacji o wyrobach usuniętych i przekazanych do unieszkodliwienia z danej posesji); posiadają azbest i zmienił się stopień pilności jego usunięcia; posiadają azbest dotychczas niezainwentaryzowany.”*

(akta kontroli, str.: 915-921; 957-958)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Urzędzie nie podjęto realizacji kampanii informacyjno-edukacyjnej mającej na celu wzrost świadomości i zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy na temat szkodliwości azbestu oraz rozpropagowanie właściwych postaw, pomimo, że

zadanie to zostało wskazane do corocznej realizacji w harmonogramie *Programu gminnego* (na str. 50).

Wójt wyjaśnił, że: „Aby zachęcić mieszkańców do usuwania azbestu Rada Gminy Bedlno podjęła uchwałę nr XXIX/222/2014 z dnia 10 października 2014 r. w sprawie przyjęcia „Regulaminu dofinansowania kosztów usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Bedlno” Przyjęcie przedmiotowego Regulaminu przyczyniło się do tego, że mieszkańcy usuwają azbest ze swoich posesji za pośrednictwem Gminy. Realizując ww. Regulamin Gmina zainspirowała właścicieli posesji do usuwania azbestu.”

Przyjmując powyższe wyjaśnienia NIK wskazuje jednocześnie, że przeprowadzenie szerokiej kampanii informacyjno-edukacyjnej mogłoby się przyczynić do zwiększenia zainteresowania usunięciem wyrobów azbestowych przez mieszkańców Gminy.

(akta kontroli, str.: 915-921)

2. Gmina nie realizowała wskazanego w *Programie gminnym* obowiązku monitorowania systemu usuwania wyrobów zawierających azbest. W Programie zostały określone zasady monitorowania systemu usuwania azbestu z terenu Gminy. Jako jeden z jego elementów został wskazany wymóg składania Radzie Gminy raportów z wykonania programu w okresach rocznych lub dwuletnich. W Programie zamieszczony został również schemat monitoringu systemu.

Wójt wyjaśnił, że brak realizacji wskazanego w Programie obowiązku monitorowania systemu usuwania wyrobów zawierających azbest wynikał z przeoczenia.

(akta kontroli, str.: 646-727; 957-958; 962)

3. Gmina nie przesłała do Marszałka Województwa Łódzkiego i nie wprowadzała do Bazy Azbestowej informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania azbestu zgodnie z § 2 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska tj.: informacji w 2016 r. za rok sprawozdawczy 2015 oraz w 2017 r. za rok sprawozdawczy 2016. Informacja za rok sprawozdawczy 2017 został przesłany 5 kwietnia 2018 r tj. 3 dni po wymaganym terminie.

Wójt wyjaśnił, że: „Z uwagi na brak nowych informacji od właścicieli posesji Gmina nie wprowadzała do Bazy Azbestowej informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania azbestu oraz nie sporządziła raportu do Marszałka Województwa Łódzkiego zgodnie z § 2 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska raportu w 2016 r. za rok sprawozdawczy 2015. W terminie styczeń – marzec 2017r. Urząd wprowadził do Bazy Azbestowej za pośrednictwem sieci Internet informacje w zakresie wyrobów unieszkodliwionych w ramach dofinansowania WFOŚiGW w Łodzi udzielonego na usunięcie azbestu w Gminie w 2016r. oraz informacje pozyskiwane od mieszkańców, którzy usuwali azbest i przekazywali do unieszkodliwienia bez dofinansowania z Gminy. Jednak w 2017r. przez przeoczenie nie wygenerowano i nie przesłano do Marszałka Województwa Łódzkiego w wyznaczonym terminie raportu rocznego w Bazie Azbestowej.

(akta kontroli str.: 915-921; 957-958)

OCENA CZĄSTKOWA

Pomimo corocznego pozyskania środków z WFOŚiGW w Łodzi, w Gminie usunięto zaledwie ok. 10,5% zinwentaryzowanych wyrobów azbestowych, średnio 181 454 kg/rok. W ocenie NIK, przy utrzymaniu takiego tempa unieszkodliwiania azbestu, potrzebne będzie jeszcze ok. 51 lat do jego całkowitego usunięcia z terenu Gminy, a tym samym niemożliwe będzie zrealizowanie celu przyjętego w *Programie Krajowym*, tj. eliminacji azbestu do końca 2032 roku. Zdaniem NIK główną przyczyną takiego stanu rzeczy była konieczność poniesienia przez mieszkańców

znaczących nakładów na wykonanie nowego pokrycia dachowego, które nie podlegało dofinansowaniu ze środków funduszy ekologicznych. Stwierdzone nieprawidłowości obejmowały niezrealizowanie wskazanej w Programie gminnym kampanii informacyjno-edukacyjnej dotyczącej problematyki azbestu, a także nieprzesłanie do Marszałka Województwa Łódzkiego i niewprowadzanie do Bazy Azbestowej informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania azbestu zgodnie z § 2 oraz § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska, za rok sprawozdawczy 2015 i 2016. Raport za rok sprawozdawczy 2017 został przesłany z opóźnieniem.

OBSZAR

3. Realizacja przez Samorząd Gminy, jako właściciela/zarządcy nieruchomości, obowiązków w zakresie posiadanych wyrobów zawierających azbest

Opis stanu faktycznego

3.1. Gmina Bedlno zgodnie z §10 pkt 2 rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. jako właściciel (użytkownik lub zarządca co roku dokonywała spisu z natury wyrobów zawierających azbest oraz począwszy od 2017 r. terminowo przedkładała do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi *Informacje w tym zakresie. W przekazywanych informacjach ujęte były budynki gminne pokryte płytami azbestowo-cementowymi oraz miejsca lokalizacji rur azbestowo-cementowych pozostawionych w ziemi.* Gmina nie złożyła przedmiotowego sprawozdania za rok sprawozdawczy 2016. (szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*).

(akta kontroli, str.: 869-884; 915-921; 957-958)

W Urzędzie Gminy w Bedlnie dokonano kontroli stanu spisanych z natury wyrobów zawierających azbest i określono ich stopień pilności. Podczas oceny wyrobów zawierających azbest nie stwierdzono I i II stopnia pilności. Gmina Bedlno (jako właściciel/użytkownik lub zarządca nieruchomości) w okresie objętym kontrolą zakwalifikowała do III stopnia pilności płyty azbestowo-cementowe faliste dla budownictwa w ilości: na koniec 2016 r. oraz 2017 r. – 43.867 m²; w 2018 r. – 39.815 m²; w 2019 i 2020 r. – 36.460 m² a na koniec 2021 r. – 28.620 m². Gmina usunęła odpowiednio w 2017 r. – 4.052 m² płyt; w 2018 r. – 3.555 m² oraz w 2020 r. 7.840 m². Jednocześnie w tym okresie Gmina zakwalifikowała do stopnia pilności III rury azbestowo cementowe pozostawione w ziemi w ilości 943.400 mb.

(akta kontroli, str.: 648-727; 915-921; 932-941; 957-960)

3.2. Urząd Gminy w okresie objętym kontrolą przeprowadził kontrole stanu i możliwości użytkowania obiektów zawierających azbest, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia azbestowego

(akta kontroli str.: 915-921; 932-941; 957-960)

3.3. W latach 2016-2021 Gmina wyłaniała wykonawców usunięcia wyrobów zawierających azbest w drodze zapytań ofertowych. Na każde realizowane zadanie Gmina podpisywała umowę z wykonawcą. Zgodnie z umową dotyczącą usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest wykonawca zobowiązany był do prowadzenia prac zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, w tym m.in. do:

1) prowadzenia prac przez pracowników przeszkolonych przez uprawnioną instytucję w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania,

2) prowadzenia prac w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia,

- 3) zgodnego z przepisami prawa oznakowania odpadów zawierających azbest,
- 4) transportu odpadów zawierających azbest zgodnie z przepisami o przewozie towarów niebezpiecznych,
- 5) unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest poprzez składowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych,
- 6) posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczenia pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.

W umowie Wykonawca oświadczał, że:

- 1) dysponuje niezbędnym sprzętem do wykonania przedmiotu umowy,
- 2) posiada zezwolenie wymagane dla świadczenia usług objętych umową lub posiada wpis do rejestru BDO w zakresie niezbędnym do świadczenia usług objętych umową,
- 3) posiada niezbędną wiedzę i będzie przestrzegał przepisów prawa w zakresie zasad bezpiecznego użytkowania i usuwania, wyrobów zawierających azbest,
- 4) prace związane z realizacją zlecenia wykonywane będą przez osoby posiadające odpowiednie przeszkolenie w zakresie postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Wykonawca zadań związanych z usuwaniem azbestu posiadał: decyzję Prezydenta Miasta Łodzi DIL-GK-I.6233.1.55.2012 Nr 196/Oz/12 z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wydania zezwolenia na transport odpadów w tym o kodzie 17 06 05 materiały konstrukcyjne zawierające azbest, decyzję Marszałka Województwa Łódzkiego ROVI.7243.2.69.2012.IW z dn. 19 czerwca 2012r. w sprawie zatwierdzenia programu gospodarki odpadami w tym o kodzie 17 06 05 materiały konstrukcyjne zawierające azbest, a następnie wpis do BDO jako transportujący odpady oraz wytwórca odpadów.

Następny wykonawca realizujący dla Gminy usuwanie azbestu posiadał wpis do rejestru BDO w zakresie zgodnym z wykonywanym zadaniem jako transportujący odpady oraz wytwórca odpadów. Wykonawca realizując zadanie prowadził nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem lub demontażem, następnie wyroby były opakowane szczelnie folią a opakowania oznakowane zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Po realizacji zadania wykonawca przedkładał Gminie oświadczenie o prawidłowości wykonania prac zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zasad usuwania wyrobów zawierających azbest.

W protokołach potwierdzających odbiór azbestu z posesji wykonawca oświadczał, że prace związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest zostały wykonane z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych, a teren został prawidłowo oczyszczony z odpadów azbestowych. Ponadto po wykonaniu prac wykonawca przedkładał Gminie oświadczenie, że prace związane z usunięciem znajdujących się na nieruchomości odpadów zawierających azbest zostały wykonane prawidłowo, a teren został oczyszczony z pyłu azbestowego z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z 02.04.2004 r.

Wykonawca dokonywał zgłoszeń prac związanych z usuwaniem azbestu z terenu wszystkich posesji (w tym gminnych) objętych zadaniem w danym roku do właściwego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej i Inspekcji Pracy.

(akta kontroli, str.: 5-268; 890-899; 915-921)

3.4. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, w okresie objętym kontrolą, przeprowadził jedną kontrolę w zakresie nadzoru nad podmiotami usuwającymi i unieszkodliwiającymi wyroby zawierające azbest. Kontrola, którą zostały objęte lata 2016-2019 nie wykazała nieprawidłowości.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi przeprowadził na terenie Gminy Bedno trzy kontrole w zakresie przestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy podczas usuwania wyrobów zawierających azbest. W jednym przypadku do wykonawcy skierowane zostało wystąpienie o opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu usuwania wyrobów zawierających azbest oraz jedna decyzja ustna, podczas drugiej kontroli wydane zostały trzy decyzje ustne oraz jeden nakaz zobowiązujący pracodawcę do poddania pracowników szkoleniu wstępnemu w dziedzinie bhp, w wyniku trzeciej kontroli nie Inspekcja nie stwierdziła nieprawidłowości.

(akta kontroli str.: 900-911; 885-889)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Urząd nie przekazał informacji o wyrobach zawierających azbest, których właścicielem/zarządzającym była Gmina za rok 2016 co było wbrew § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest.

Wójt wyjaśnił, że powodem niezłożenia informacji do Marszałka Województwa za 2016 r. było przeoczenie.

W ocenie NIK nieprawidłowość powyższa skutkowałą brakiem pełnej wiedzy ze strony Marszałka co do wyrobów azbestowych w obiektach zarządzanych przez Gminę przed 2016 rokiem.

(akta kontroli str.: 869-884; 915-921; 957-958)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2016 – 2021 w Urzędzie, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia azbestowego, dokonano kontroli stanu spisanych z natury wyrobów zawierających azbest. Urząd terminowo przekazywał informacje o tych wyrobach Marszałkowi Województwa Łódzkiego począwszy od 2017 roku, jednocześnie nie złożył przedmiotowej informacji za rok 2016 co było niezgodne z § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest. Izba pozytywnie ocenia realizację przez Gminę zadania usuwanie azbestu z obiektów gminnych, które przebiegało zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Opracowanie projektu aktualizacji *Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Bedno*, z uwzględnieniem aktualnej

ilości zinwentaryzowanych wyrobów w *Bazie Azbestowej* i przedłożenie go Radzie Gminy w celu podjęcia uchwały.

- Przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej mającej na celu wzrost świadomości i zwiększenie wiedzy mieszkańców gminy na temat szkodliwości azbestu oraz rozpropagowanie właściwych postaw.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 30 marca 2022 r.

Kontroler
Marek Tarnawski
Doradca techniczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
p.o. Dyrektora
Piotr Walczak

.....
podpis

